

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้มีผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. เพื่อทราบข้อมูลความต้องการพัฒนาอาจารย์ในด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการศึกษาต่อและการศึกษาคูงาน ด้านการอบรม ประชุมและสัมมนา ด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ สามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาการกำหนดแนวทาง นโยบายการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยคณะผู้บริหาร ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าสาขา จำนวน 48 คน และอาจารย์ประจำ คณะต่าง ๆ คือ พยาบาลศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ศิลปศาสตร์ บริหารธุรกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกษศาสตร์ เทคโนโลยีการแพทย์ กายภาพบำบัด สาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และบัณฑิตวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2540 จำนวน 200 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 248 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามตามความต้องการพัฒนาอาจารย์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ จากผลการวิจัยตำรา เอกสารวิชาการต่าง ๆ แล้วผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามฉบับทดสอบ (Pretest) โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นเช็กลิสต์ (check-list) เพื่อทราบถึงตัวแปรอิสระ คณะ ระยะเวลาการทำงาน ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการพัฒนาอาจารย์ 5 ด้าน คือ

- ก. การสอน
- ข. การวิจัย การเขียนตำรา และบทความทางวิชาการ
- ค. การศึกษาต่อ และการศึกษาคูงาน
- ง. การอบรม ประชุม และสัมมนา

จ. การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ

ส่วนที่ 3

เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะตามความต้องการพัฒนาอาจารย์

อื่น ๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (open ended)

การเก็บรวบรวม

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงคณบดีประจำคณะต่าง ๆ โดยชี้แจงเป้าหมายของการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามจำนวน 250 ชุด นำไปแจกอาจารย์ประจำคณะต่าง ๆ ในช่วงเดือนมกราคม 2541
2. ได้ประสานงานกับเลขานุการประจำคณะต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยได้รับคืนมาจำนวน 157 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.8

การวิเคราะห์ข้อมูล

• การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการศึกษาคครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science/Personal Computer) ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ลักษณะ ซึ่งมีกรรมวิธีทางข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้านดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรอิสระซึ่งได้แก่ คณะ ระยะเวลาการทำงาน ระดับการศึกษา ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) ร้อยละ (Percentage) และจัดอันดับ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านต่าง ๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความต้องการจากค่าเฉลี่ยโดยการวิเคราะห์รายข้อ และรวมแต่ละด้าน

สรุปผลการวิจัย

มีอาจารย์สังกัดคณะศิลปศาสตร์จำนวนสูงสุด 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 รองลงไปผู้บริหาร จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ตามลำดับ อาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงาน 1-5 ปี จำนวนสูงสุด 71 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงไปมีระยะเวลาการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และมีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ตามลำดับ อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาวุฒิปริญญาโท จำนวนสูงสุด 131 คน คิดเป็นร้อยละ 83.4 รองลงไปมีระดับการศึกษาวุฒิปริญญาตรี 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 และระดับการศึกษาวุฒิปริญญาเอก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

ความต้องการพัฒนาการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$) เมื่อจัดลำดับที่ความต้องการพบว่า ความต้องการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนแก่อาจารย์อย่างเพียงพอมีมากที่สุด รองลงไปคือ เนื้อหาวิชาการที่ทันสมัย เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนและมีการประชุม ปรึกษาหารือร่วมสนใจวิชาเพื่อปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน

ความต้องการพัฒนาด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$) เมื่อจัดลำดับที่ความต้องการพบว่า ความต้องการจัดหาตำรา วารสารอย่างเพียงพอ และทันสมัยไว้ในเพิ่มข้อมูลรองลงไปแจ้งข่าวสารหรือประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ ให้อาจารย์ทราบโดยเร็ว และมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายทางวิชาการให้แก่อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ

ความต้องการพัฒนาการศึกษาต่อและการศึกษาดูงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$) เมื่อจัดลำดับที่ความต้องการพบว่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิภายในประเทศหรือต่างประเทศมีมากที่สุด รองลงไปคือส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ได้รับการศึกษาอบรม และศึกษาดูงานต่างประเทศและภายในประเทศ

ความต้องการพัฒนาด้านอบรมประชุม และสัมมนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) เมื่อจัดลำดับที่ความต้องการพบว่า ความต้องการด้านส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์เข้าอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอนมีมากที่สุด รองลงไปเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้ความหลักหัวข้อเรื่องของการสัมมนาอย่างเหมาะสม และจัดหาหัวข้อเรื่องในการสัมมนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับปัจจุบัน

ความต้องการพัฒนาด้านการวิจัย การเขียนตำรา และบทความทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) เมื่อจัดลำดับที่ความต้องการพบว่า ส่งเสริมให้อาจารย์เขียนเอกสารประกอบการสอนมีมากที่สุด รองลงไปคือส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตตำรา และเอกสารประกอบการสอนทางด้านสาขาที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์เขียนบทความวิชาการเพื่อพิมพ์ลงในวารสารที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น หรือวารสารเผยแพร่ภายนอกมหาวิทยาลัย

ความต้องการพัฒนาการสอนในคณะกายภาพบำบัดมีมากที่สุด รองลงมาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และคณะพยาบาลศาสตร์

ความต้องการพัฒนาการสอนของอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี มีมากที่สุด รองลงมาที่มีระยะเวลา 11-15 ปี และที่มีระยะเวลา 21 ปีขึ้นไป

ความต้องการพัฒนาการสอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีมากที่สุดรองลงมาที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท และที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก

ความต้องการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการของอาจารย์ในคณะสาธารณสุขศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาคณะศิลปศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์

ความต้องการเผยแพร่ข่าวสารวิชาการของอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี รองลงมาที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี และที่มีระยะเวลาการทำงาน 21 ปีขึ้นไป

ความต้องการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการของอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีมากที่สุด รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาโท และระดับการศึกษาปริญญาเอก

ความต้องการศึกษาต่อและการศึกษาดูงานของอาจารย์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมมีมากที่สุด รองลงมาคณะกายภาพบำบัด และคณะเภสัชศาสตร์

ความต้องการศึกษาต่อและการศึกษาดูงานของอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงาน ต่ำกว่า 1 ปี มีมากที่สุด รองลงมาที่มีระยะเวลาการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และที่มีระยะเวลาการทำงาน 15-20 ปี

ความต้องการศึกษาต่อและการศึกษาดูงานของอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีมากที่สุด รองลงมาระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก และระดับการศึกษาปริญญาโท

ความต้องการพัฒนาด้านอบรมประชุม และสัมมนาของอาจารย์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมมีมากที่สุด รองลงมา คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม คณะกายภาพบำบัด และคณะพยาบาลศาสตร์

ความต้องการพัฒนาด้านการอบรม ประชุม และสัมมนาของอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี มีมากที่สุด และที่มีระยะเวลาการทำงาน 6-10 ปี มีน้อยที่สุด

ความต้องการด้านการอบรม ประชุม สัมมนา ของอาจารย์ที่มีระดับการศึกษา วุฒิปริญญาโทมีมากที่สุด รองลงมาที่มีระดับการศึกษาวุฒิปริญญาตรี และที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก

ความต้องการพัฒนาด้านการวิจัย การเขียนตำรา และบทความทางวิชาการ ของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมมากที่สุด รองลงมาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และคณะเภสัชศาสตร์

ความต้องการพัฒนาด้านการวิจัย การเขียนตำรา และบทความทางวิชาการ ของอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงาน 21 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด รองลงมาที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี และที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี

ความต้องการพัฒนาด้านการวิจัย การเขียนตำรา และบทความทางวิชาการของอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีมากที่สุด รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาเอก และระดับการศึกษาปริญญาตรี

การอภิปรายผล

1. ความต้องการในการพัฒนาอาจารย์

1.1 การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนแก่อาจารย์อย่างเพียงพอมีมากที่สุด ดังที่ปราณี ภาสกรม์ (ม.ป.ป. : 150) ได้เสนอแนวคิดว่า อุปสรรคที่ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุผลตามเจตจำนงของการศึกษาคือการขาดอุปกรณ์การสอน ผู้บริหารควรจะได้สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่อาจารย์มีความต้องการในการพัฒนามากที่สุดอันจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

1.2 การจัดหาตำราวารสารอย่างเพียงพอและทันสมัยไว้ในแฟ้มข้อมูลมีความต้องการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการมีตำราอย่างเพียงพอและทันสมัยจะทำให้อาจารย์ไม่เสียเวลาในการค้นหาข้อมูลสามารถค้นคว้าได้สะดวกและทันสมัย เพราะปัจจุบันที่ศูนย์บรรณสารสนเทศ มีหนังสือน้อยและมหาวิทยาลัยอยู่ไกลจากแหล่งค้นคว้าข้อมูลทำให้เป็นอุปสรรคในการค้นหาและการเดินทางจึงมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยมีตำราวารสารทันสมัยและอยู่ในแฟ้มข้อมูล เพื่อจะค้นหาได้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย วงศ์เกษม (2519 : 6) เรื่องบทบาททางการสอน การวิจัยและการบริหารสังคมของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พบว่า สถาบันอุดมศึกษาขาดแคลนตำราเรียนและหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การศึกษาค้นคว้า และการวิจัยของนักศึกษาและคณาจารย์ ซึ่งปัญหาการขาดแคลนตำราเรียนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ไปศึกษาเพื่อเพิ่มคุณวุฒิภายในประเทศหรือต่างประเทศ มีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอที่ได้จากงานวิจัยของ สุทัศน์ วรรณวิจิตร (2528 : 4-085-4-087) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาควรจะได้มีการพัฒนาอาจารย์ โดยสนับสนุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์มาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์เข้าอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่สอนมีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี พลางกูร (2523 : ง-ช) ได้นำการศึกษาเชื่อมโยงกับโครงการพัฒนาคณาจารย์วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า พบว่า การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษานั้น ส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาเกี่ยวกับภาระหน้าที่ด้านการเรียนการสอนเป็นหลัก แต่ก็มีหลายสถาบันที่ดำเนินการครอบคลุมไปถึงการวิจัยการบริหารชุมชนและการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีหน่วยงานที่เป็นสถาบันรับผิดชอบดำเนินการ ในวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้าคณาจารย์และผู้บริหารมีความต้องการฝึกอบรมอยู่ในระดับสูงมาก

1.5 ส่งเสริมให้อาจารย์เขียนเอกสารประกอบการสอนมีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้อง
ในวิลเลต (1970 : 6-45-6-55) ได้เสนอแนะวิธีการสำหรับสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยนั้น
ควรหาทุนสนับสนุนงานวิจัย ตลอดจนการพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยหรือตำราที่อาจารย์เขียนขึ้น

2. ความต้องการพัฒนาการสอน

คณะกายภาพบำบัด อาจารย์ที่มีเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี และอาจารย์ที่มีการ
ศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการการสอนมากที่สุด อาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อย
และอาจารย์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความจำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อให้เกิดทักษะ และผู้สอน
ต้องลงมือปฏิบัติ ดังนั้น เวลาจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติให้นักศึกษา การที่อาจารย์ต้องการ
ศึกษาต่อนั้น เพื่อที่อาจารย์จะได้เพิ่มพูนความรู้

8. ความต้องการเผยแพร่ในข่าวสารทางวิชาการ

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเผยแพร่ในข่าวสารทาง
วิชาการมากที่สุด อาจารย์คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และอาจารย์คณะอื่น ๆ ที่มี
ระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี และอาจารย์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการเผยแพร่
ข่าวสารทางวิชาการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก อาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานนาน และอาจารย์ที่มี
ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องการทราบเรื่องราวข่าวที่น่าสนใจและเผยแพร่ความรู้ทางวิชา
การให้ผู้อื่นได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับ ปกรณ์ อังสุสิงห์ (ม.ป.ป.: 140-141) ได้เสนอแนวความ
คิดเกี่ยวกับพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการว่า มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนอาจารย์ในทางวิชา
การคือ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสแสดงออกซึ่งผลงานและความสำเร็จทางวิชา
การของอาจารย์ การหาทุนสนับสนุนในการวิจัยและการเขียนตำรา การจัดให้มีสำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัย และการจัดพิมพ์วารสารทางวิชาการ

4. ความต้องการพัฒนาการศึกษาต่อ และการศึกษาดูงาน

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มีความต้องการพัฒนาการ
ศึกษาต่อและการศึกษาดูงานมากที่สุด อาจารย์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
และอาจารย์คณะอื่น ๆ ที่มีระยะเวลาทำงาน 11-15 ปี และที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความ
ต้องการศึกษาต่อและการศึกษาดูงานมีความต้องการพัฒนาการศึกษาต่อและการศึกษาดูงานมากที่
สุด ทั้งนี้เนื่องจาก อาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานนาน และอาจารย์ที่มีการศึกษาระดับปริญญา
ตรีต้องการพัฒนาสมรรถภาพทางด้านวิชาการ อันเป็นการเพิ่มพูนคุณวุฒิ ให้มีความรู้ดีขึ้น ได้รับความ
รู้ใหม่ ๆ นอกจากจะช่วยให้มีความเชี่ยวชาญในการทำงานแล้วยังช่วยให้มีความมั่นใจในตน
เอง เข้าใจจุดมุ่งหมายดีขึ้น และโอกาสที่จะเลื่อนฐานะก็มีมากขึ้น ซึ่งเป็นการเสริมสร้างกำลังใจ
สร้างบรรยากาศ และสัมพันธภาพอันดีระหว่างกันด้วย ซึ่งจากความต้องการพัฒนาการศึกษาต่อ
และศึกษาดูงานนี้สอดคล้องกับบทความของอัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2535:7) คือ การศึกษาต่อเป็น
ยุทธวิธีพัฒนาอาจารย์เพื่อให้เพิ่มวุฒิและความรู้ใหม่ และการศึกษาดูงานจะทำให้อาจารย์มี

ประสบการณ์ และมีโลกทัศน์กว้างไกล เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่จะนำมาปรับปรุงการทำงานของตนเองต่อไปได้ ดังนั้นจึงควร ส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาของอาจารย์ ซึ่งตรงกับสาขาวิชาที่สอนให้แก่อาจารย์มากยิ่งขึ้น

5. ความต้องการพัฒนาอบรม ประชุมและสัมมนา

คณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม มีความต้องการพัฒนาอบรม ประชุม และสัมมนา มากที่สุด อาจารย์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม และอาจารย์คณะอื่น ๆ ที่มีระยะเวลาการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป และอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีความต้องการพัฒนาอบรมประชุมและสัมมนามากที่สุดโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน อันเป็นการเพิ่มพูนความรู้และความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้อาจารย์ควรได้รับการอบรมสัมมนา หรือประชุมจากผู้ที่ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะทำให้อาจารย์มีโลกทัศน์ที่กว้างขวางในขณะเดียวกันการจัดอบรมสัมมนาของมหาวิทยาลัยสำหรับอาจารย์ ควรเป็นหัวข้อที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน อันเป็นการกระตุ้นความสนใจแก่อาจารย์และทำให้อาจารย์เป็นผู้มีความรู้เท่าทันสถานการณ์ในปัจจุบัน อีกทั้งการอบรม สัมมนา ยังมีผลทำให้อาจารย์ได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันก่อให้เกิดการมีสัมพันธภาพติดต่อกันอีกด้วย ดังคำกล่าวของสมคิด ศิลปประกอบ (2538:บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัย การบริหารวิชาการของวิทยาลัยครู พบว่า การสนับสนุนให้ส่งอาจารย์อบรมหรือดูงานในสถาบันอื่น มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ จะทำให้อาจารย์รอบรู้และทันเหตุการณ์

นอกจากนี้ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2539:5) ได้กล่าวว่า การสัมมนามีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาช่วยกันแก้ปัญหา หรือค้นคว้าร่วมกันโดยอาศัยการคิดอย่างมีเหตุผลและใช้ความคิด ความรู้ที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ร่วมกัน และการสัมมนาแก้ปัญหาช่วยกันนั้น เป็นเรื่องที่อาจารย์ส่วนใหญ่เผชิญอยู่ ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาจะมีการเตรียมตัวเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันเป็นการช่วยแก้ปัญหา ไม่ใช่รับความรู้เพียงอย่างเดียว

ดังนั้นการส่งเสริมให้อาจารย์ได้รับการพัฒนาด้านการอบรม ประชุมและสัมมนา จึงเป็นแนวทางที่สำคัญด้านหนึ่งที่จะทำให้อาจารย์มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

6. ความต้องการพัฒนาการวิจัย การเขียนตำรา และบทความทางวิชาการ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มีความต้องการพัฒนาการวิจัย การเขียนตำรา และบทความทางวิชาการมากที่สุด อาจารย์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม และอาจารย์คณะอื่น ๆ ที่มีระยะเวลาการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีความต้องการพัฒนาการวิจัยการเขียนตำรา และบทความทางวิชาการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานนาน ๆ และอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีความต้องการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ความสามารถและเพิ่มวิทยฐานะให้กับตนเอง โดยการทำการ

วิจัย เขียนตำราและบทความทางวิชาการ ดังที่กัญญา สาทร (2522:62) ได้เสนอแนวความคิดว่ากิจกรรมใดที่มีส่วนทำให้การเรียนการสอนดีขึ้นและช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ถือว่าเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนทั้งสิ้น เช่น การแต่งตำรา การวิจัย

ความต้องการพัฒนาอาจารย์นั้นมีจุดมุ่งหมายของการพัฒนาคณาจารย์โดยทั่วไปอยู่ที่การส่งเสริมและปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งอาจารย์ต้องการสนับสนุนจากผู้บริหารและกำหนดนโยบายในการพัฒนาที่แน่นอนและเป็นไปอย่างต่อเนื่องทั้งนี้เพราะนโยบายเป็นตัวกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานในอนาคตทำให้ทราบทิศทางการพัฒนาที่แน่นอน

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้อาจารย์มีการพัฒนาตนเองและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มากขึ้น เพื่อจะได้เข้าใจในเรื่องการพัฒนาอาจารย์อย่างกว้างขวางและจริงจังอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารบุคลากรของมหาวิทยาลัยยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบรรดาคณะอาจารย์ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีต่อการพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเพื่อจะได้ข้อมูลอันอาจนำมาประกอบการพิจารณาในการวางนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการสอนของอาจารย์หลังจากอาจารย์ได้รับการพัฒนาแล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอน